

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Meldahlsgade 1
DK 1613 København V

T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø
Nyropsgade 30
1780 København V

Sendt per mail til: baeredygtig-landbrugsproduktion@sgav.dk,
Journalnummer: 25-12-000011

Høring af vejledningen for midlertidig ekstensivering 2026

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har sendt vejledningen for bioordningen midlertidig ekstensivering 2026 i ekstern høring. Landbrug & Fødevarer har følgende bemærkninger til vejledningsteksten:

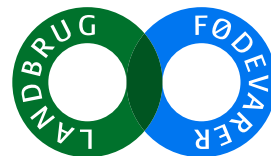
Indledningsvist bemærker Landbrug & Fødevarer, at vi har en række, ønsker til ændring af ordningen i lyset af den rolle som ordningen skal spille i forhold til arealomlægningsindsatsen. Disse fremgår både af vores høringssvar til bioordningsbekendtgørelsen, CAP-planen og af konkrete henvendelser til og dialog med SGAV. Vi henviser endnu en gang til disse ønsker og til andre ønsker til justering af ordningen.

Kommentarerne i dette høringssvar vil derfor hovedsageligt fokusere på at sikre en forståelig vejledningstekst, samt at påpege en række andre generelle ændringsønsker til ordningen.

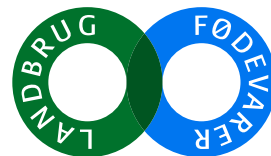
I forhold til at sikre den korrekte forståelse af ordningens funktion i forhold til arealomlægningsindsatsen under den grønne trepart, er det væsentligt, at der i vejledningsteksten tilføjes en beskrivelse af præcis hvordan og i hvilken sammenhæng det er muligt at lave en såkaldt hensigtserklæring. Denne hensigtserklæring skal ifølge den "Delaftale om overgang til ny kvælstofreguleringsmodel" fra den 3. december 2025 indikere, at ansøgeren har til hensigt at stille arealet til rådighed for senere arealudtagning. Det vil betyde, arealet kan tælle med fuld effekt af potentialeprojektet i den arealopgørelse, der skal laves medio 2026.

Detaljerede kommentarer følger herunder:

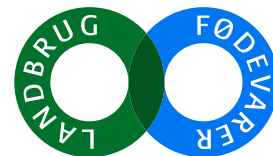
Afsnit	Bemærkning
Bemærkningerne generelt til hele vejledningen	Der står flere steder i vejledningen, at man skal være berettiget til grundbetaling for at opnå tilskud til midlertidig ekstensivering, og hvor stort et areal der som minimum skal søges grundbetaling til. Her skal det også nævnes, at kriteriet også kan opfyldes hvis der modtages mere end EUR 300 i koblet støtte. Samtidig er det vigtigt, at der disse steder også nævnes, at ansøgeren skal leve op til kravet om at være aktiv landbruger, og at der henvises til, hvor der kan findes mere information om dette krav. Der skal generelt i vejledningen linkes direkte til IMK-kortlag og hjemmesider mv. så man kan klikke sig direkte videre fra vejledningsteksten. Som også bemærket i andre høringssvar, vil Landbrug & Fødevarer gerne sætte spørgsmålstegn ved, om det fortsat er relevant at skelne mellem blomster- og bestøverbrak, når der ikke længere er et særligt tillæg til bestøverbrak.

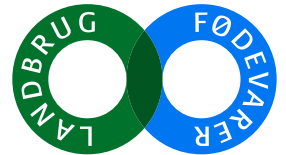
	Det nævnes flere steder, at tillægget til bestøverbrak er udgået og ikke længere findes. Vi vil, som også tidligere nævnt i høringen til bekendtgørelsen, anbefale, at "bestøverbrak" helt udgår af bekendtgørelse og vejledning lige på nær i de tilfælde, hvor der er brug for at beskrive overgangsbestemmelser fra sidste år til i år.
Afsnit 1, side 6	Kort om bio-ordningen midlertidig ekstensivering Der nævnes flere gange i afsnittet, at " Ordningen skal desuden understøtte midlertidig udtagning af landbrugsarealer fra produktion på jorde med højt kulstofindhold og i arealer med vådområdepotentiale." Det fremgår dog ikke præcist hvilke arealer, der er tale om. Der bør derfor henvises (med link og betegnelse) til de kort, hvor de specifikke arealer er udpeget. Desuden bør det i dette afsnit også overordnet beskrives, hvordan hensigtserklæringen vil fungere, jf. bemærkningen i indledningen til dette høringssvar.
Afsnit 1.3, side 8	Hvad er formålet med ordningen I sidste afsnit står der: "du kan søge bioordningen i den periode, hvor et areal går fra produktion til varig udtagning". Det kan læses som om, at det er et krav, at arealet der søges til, skal varigt udtages. Eftersom dette ikke præcis er den måde ordningen fungerer på, det vigtigt at dette præciseres hvilken forpligtelse man indgår i, og at det supplerende beskrives, hvordan man kan lave en hensigtserklæring (jf. bemærkningen i det indledende afsnit til høringssvaret)
Afsnit 1.4, side 8	Siden sidst - bestøverbrak Anden dot: "i ordningen til bestøverbrakmarker". Der er vel ikke tale om en ordning. Skal præciseres/ændres.
Afsnit 1.4, side 9	Siden sidst – relation til grundbetaling Det fremgår, at "er din bedrifts tilskudsberettigede areal mindre end 2 ha, ydes der ikke tilskud til grundbetaling, og du kan således ikke få tilskud til midlertidig ekstensivering". Dette er efter Landbrug & Fødevarers opfattelse ikke helt korrekt. Hvis du modtager mere end 300 EUR i koblet støtte, kan du godt få grundbetaling til mindre end 2 ha – og du vil også her være berettiget til at få tilskud til midlertidig ekstensivering. Dette skal præciseres i vejledningsteksten.
Afsnit 2, side 10	Her er de vigtigste frister Slåningsbrak indgår i næstsidste linje i tabellen på side 10. Det forslås, at der direkte i denne linje tilføjes "dog ikke i forbudsperioden". Forbudsperioden er beskrevet nedenfor, men mange læser ikke videre, når de først har set, at arealet skal slås i denne periode. Sidst på siden: 2025 skal rettes til 2026-vejledningen. Gerne med et direkte link til grundbetalingsvejledningen.
Afsnit 4.2, side 12	Du skal overholde GLM 10 Det bør i afsnittet fremgå præcist, hvad der gælder for små bedrifter under 10 ha, som er undtaget for konditionalitetskontrol og -sanktioner.
Afsnit 4.3, side 13	Tillæg til kulstofrige lavbundsjorder og arealer med vådområdepotentiale Her skal der også tilføjes noget om den nye hensigtserklæring.
Afsnit 4.4, side 13	Småbiotoper I dette kapitel er der et eksempel med følgende ordlyd " Eksempel 1 - På en brakmark på 1 ha udlægges du en små-biotop på 0,5 ha. Du får derved tilskud til både 0,5 ha småbiotop og 0,5 ha brak. Du kan også udlægge en småbiotop på en hel mark op til 1 ha og få tilskud til 1 ha småbiotop."

	Det bør præciseres, at det kun er i ordningen for midlertidig ekstensivering, at man kan udlægge en hel mark som en småbiotop. I grundbetalingsordningen og ved anvendelse af en småbiotop til opfyldelse af GLM 10, er det kun muligt at udlægge 20% af en mark som småbiotop. Det samme ønskes tilføjet i beskrivelsen af småbiotoper i afsnit 4.5.
Afsnit 4.4.1, side 14	Hvilke arealer kan <u>ikke</u> indgå i ordningen? Det fremgår, at arealer, der er beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3 ikke kan indgå i ordningen. Landbrug & Fødevarer ønsker en præcisering, så formuleringen er i overensstemmelse med bekendtgørelsesteksten, hvor der i §22, pkt 2 står: "Arealer, der den 1. november 2025 er registreret som § 3-areal på Danmarks Miljøportal, jf. kort.lbst.dk/xxx »§ 3-arealer, 2026« og »§ 3-søer, 2026«." Dvs. at de arealer, som er vejledende registreret § 3 beskyttet, den 1. november 2025, ikke kan indgå i 2026 ordningen (medmindre arealet er blevet beskyttet som følge søgning af ordningen i tidligere år – jf. afsnit 4.4.1.1).
Afsnit 4.4.1.2, side 15	Andre omfattet af forbud mod landbrugsproduktion kan ikke få tilskud under ordningen Der er en fejl i overskriften. Det foreslås at erstatte "Andre" med "Arealer". Det foreslås, at der indsættes et direkte link til kortlaget "Vandboringer 2025".
Afsnit. 4.4.1, side 14	Skovnegative områder Det fremgår af vejledningsteksten (jf. udkast til bioordningsbekendtgørelsen), at ansøgning om tilskud ikke kan omfatte arealer, der indberettes i ansøgningen som småbiotoper, og som er registreret som skovnegative områder. Da småbiotoper kan omfatte andet end træbevoksede arealer (fx våde lavninger, lærkepletter eller insektvolde) forekommer det uhensigtsmæssigt, at der ikke må etableres ikke-træbevoksede småbiotoper på arealer, hvor skov tilplantning er uønsket. Landbrug & Fødevarer mener derfor, at denne begrænsning bør udgå eller indskrænkes til kun at omfatte nærmere definerede træbevoksede småbiotoper. Som også påpeget i høringssvaret til bioordningsbekendtgørelsen har der også været en række udfordringer med kortlaget for skovnegative områder. Dette taler også for, at denne restriktion i ordningen skal fjernes. Se mere i Landbrug & Fødevarers høringssvar til bioordningsbekendtgørelsen.
Afsnit 4.5, side 16	Beskrivelse af betingelser for grundbetaling Der henvises til bemærkningen overfor til afsnit 1.4, side 9 vedr. minimumskravene til at søge grundbetaling, hvor der mangler beskrivelse af at minimumskravet også kan opfyldes hvis ansøger modtager mere end 300 EUR i koblet støtte. Derudover bør det også her nævnes, at kravet om at være aktiv landbruger skal opfyldes for at være berettiget til tilskud.
Afsnit 4.5.1, side 16	Hvornår er ansøgningstidspunktet? Der står "Kriteriet er gældende på ansøgningstidspunktet". Er ansøgningstidspunktet, det tidspunkt hvor FS2026 bliver indsendt? Det ønskes præciseret i teksten.
Afsnit 4.6, side 17	Kriterier og forpligtelser for at søge tilskud Det foreslås at tilføje kriteriet om, at ansøgeren skal være aktiv landbruger.
Afsnit 4.6.1.3, 3. afsnit, side 19	Du skal tegne småbiotoper ind I andet delafsnit beskrives reglerne for indtegning af småbiotoper anvendt til opfyldelse af GLM 10. Det er ikke rigtig nogen sammenhæng til afsnittet ovenfor, hvor det kun

	indirekte beskrives, at dette vedrører indtegning af småbiotoper til ordningen midlertidig ekstensivering. Det foreslås, at de to afsnit gennemskrives, så det fremgår præcist for hhv. småbiotoper i midlertidig ekstensivering, i grundbetalingsordningen og for GLM 10 – evt. med nogle underoverskrifter. I delafsnit 3 bruges begrebet "hovedmark". Landbrug & Fødevarer er ikke sikker på hvad dette betyder. Betyder det, at marken skal indtegnes og småbiotopen skal tegnes oven i denne mark? Beskriv det gerne nærmere i teksten.
Afsnit 4.6.1.6, side 21	Miljøstyrelsens ordninger I afsnittet henvises der til Miljøstyrelsens ordninger. Landbrug & Fødevarer er ikke helt sikker på hvilke ordninger, der henvises til, eftersom Miljøstyrelsen efter ressortomlægning ikke længere forvalter denne type ordninger.
Afsnit 4.6.2, side 22	Tilladt i forbudsperioden på brakarealer Det foreslås at uddybe hvilke regler der gælder for slåning af brakmarker i forbudsperioden, så der ikke kun henvises til reglerne for GLM 10. Landbrug & Fødevarer minder om, at det ønskes, at reglerne for hvilke aktiviteter der må foregå i forbudsperioden ensrettes med grundbetalingsreglerne, så det bliver muligt at bekæmpe flere arter, og det bliver muligt at slå brakmarker for at undgå krydsbestøvning til frøgræsmarker.
Afsnit 4.6.4, side 23	Eksempel 2 Landbrug & Fødevarer går ud fra, at arealet også kan anvendes til slåningsbrak i 2026, hvis ansøgeren ikke ønsker at etablere et nyt plantedække med blomsterbrak. Dette foreslås uddybet i eksemplet.
Afsnit 4.8, side 24	Du må ikke udføre anlægsarbejde Fremadrettet er det relevant at der gives tilladelse til, at påbegyndelse af etablering af et udtagningsprojekt kan ske inden kalenderårets udløb. Dette skal ikke mindst ses i lyset af, at midlertidig ekstensivering skal bygge bro til varig udtagning af arealerne.
Afsnit 4.9, side 25	Anvendelse af erstatningsarealer til GLM 10 Det er vigtigt, at der ikke bliver pålagt en sanktion, når arealer som er anmeldt under midlertidig ekstensivering bliver brugt som erstatningsarealer for GLM 10. Det gælder i alle tilfælde. Både hvis arealerne anvendes som erstatningsarealer før og efter tilbagetrækningsfristen og hvis GLM 10 arealer bliver underkendt ved en administrativ kontrol, fysisk kontrol eller satellitkontrol.
Afsnit 4.9.2, side 25	Tilbagetrækningsfrist Er tilbagetrækningsfristen 16. november eller 15. november? I afsnit 6.1, side 29, står der 15. november.
Afsnit 5.2, side 28	Sammenhæng med konditionalitet Ligesom i afsnit 4.2 bør det fremgå præcist hvad der gælder for små bedrifter under 10 ha, som er undtaget for konditionalitetskontrol og -sanktioner. Da det er et afsnit, der beskriver den generelle sammenhæng mellem midlertidig ekstensivering og konditionalitet, skal det også beskrives, at ansøgeren kan få støttetæk ved manglende overholdelse af alle konditionalitetskrav. Dvs. alle miljø- og dyrevelfærdskrav, samt social konditionalitet. Det foreslås, at der i den forbindelse også laves link og direkte henvisning til de tre konditionalitetsvejledninger. Som i afsnit 4.9 mener Landbrug & Fødevarer det er vigtigt, der ikke bliver pålagt en sanktion når arealer, som er anmeldt under midlertidig ekstensivering bliver brugt som erstatningsarealer for GLM 10. Det gælder uanset om det er før eller efter

	tilbagebetalingsfristen og uanset om der er tale om en administrativ kontrol, fysisk kontrol eller satellitkontrol.
Afsnit 6.1, side 29	Kontrol Der kvitteres for, at vejledningen indeholder et generelt overblik og en forklaring på, hvordan forskellige typer af kontroller gennemføres. Det giver et godt overblik for ansøgeren.
Afsnit 6.2.2, side 30	Arealrelaterede tilskud Det nævnes i teksten, at det gælder for alle "areal-relaterede" tilskud. Det foreslås, at det angives mere præcist, hvad der menes med dette. Hvilke arealrelaterede tilskud er der tale om?
Afsnit 6.2.3, side 31	Kriterier og forpligtelser Der kvitteres for, at afsnittet beskriver forskellen mellem kriterier og forpligtelser
Afsnit 6.2.5, side 32	Bagatelgrænser Det er godt med et kapitel, der beskriver bagatelgrænserne for støttenedsættelser. Dog mener Landbrug & Fødevarer, at bagatelgrænsen skal hæves.
Afsnit 7.1, side 34	1-års regel Landbrug & Fødevarer kvitterer for, at det i vejledningsteksten er korrekt beskrevet, at 1-årsreglen gælder for småbiotoper, der indgår i bioordningen midlertidig ekstensivering, da der er tale om en helårlig forpligtelse. Det samme gælder for brakarealer, og det foreslås uddybet i vejledningsteksten. Baggrunden for ønsket om denne uddybning er, at en afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet fra 2024 (MFKN) i flere tilfælde er blevet fejlførtolket, blandt andet i en tidligere vejledningstekst til konditionalitetsvejledningerne. Landbrug & Fødevarer har været i dialog med SGAV (Odense) om dette for at sikre en korrekt tolkning af den tidligere afgørelse fra MFKN.

Vi står naturligvis til rådighed, hvis I har uddybende spørgsmål til vores bemærkninger i høringssvaret.

Med venlig hilsen

Maria Skovager Østergaard
Chefkonsulent

EU & Frø

M +45 2724 5627
E mso@lf.dk